

รายงานสถานการณ์ศัตรูไม้ยืนต้น
วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๔
กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๖๒๖

E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

ศัตรูไม้ยืนต้น

๑. สถานการณ์การปลูกไม้ยืนต้น

- ๑.๑ พื้นที่ปลูกมะพร้าวทั้งหมด ๗๗ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๔๘๘,๗๘๗.๙๒ ไร่
- ๑.๒ พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งหมด ๗๖ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๓,๗๔๔,๐๗๕.๔๖ ไร่
- ๑.๓ พื้นที่ปลูกยางพาราทั้งหมด ๖๙ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑๑,๑๖๓,๓๓๐.๒๑ ไร่
- ๑.๔ พื้นที่ปลูกกาแฟทั้งหมด ๖๒ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๙๓,๖๐๗.๗๒ ไร่

๒. สถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ยืนต้นที่สำคัญ

๒.๑ ศัตรูมะพร้าว

๒.๑.๑ หนอนหัวดำ พื้นที่ระบาด ๒๒ จังหวัด จำนวน ๙,๑๗๘.๗๕ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๕๑ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๙,๒๒๙.๗๕ ไร่) แบ่งเป็น

๑) การทำลายระดับน้อย	จำนวน ๖,๘๓๒.๒๕ ไร่	(๗๔.๔๔%)
๒) การทำลายระดับปานกลาง	จำนวน ๒,๐๗๘.๐๐ ไร่	(๒๒.๖๔%)
๓) การทำลายระดับรุนแรง	จำนวน ๒๖๘.๕๐ ไร่	(๒.๙๓%)

๒.๑.๒ แมลงดำหนาม พื้นที่ระบาด ๒๖ จังหวัด จำนวน ๑๘,๕๒๖.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๖๓๙ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๙,๑๖๕.๐๐ ไร่) แบ่งเป็น

๑) การทำลายระดับน้อย	จำนวน ๗,๔๘๗.๗๕ ไร่	(๔๐.๔๒%)
๒) การทำลายระดับปานกลาง	จำนวน ๑๐,๘๒๙.๕๐ ไร่	(๕๘.๔๖%)
๓) การทำลายระดับรุนแรง	จำนวน ๒๐๘.๗๕ ไร่	(๑.๑๓%)

๒.๑.๓ ดิวแตร พื้นที่ระบาด ๒๓ จังหวัด จำนวน ๗,๖๑๒.๒๕ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๑๘๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๗,๗๙๒.๒๕ ไร่)

๒.๑.๔ ดิววงง พื้นที่ระบาด ๑๒ จังหวัด จำนวน ๑,๐๑๐.๕๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๙ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑,๐๐๑.๕๐ ไร่)

๒.๑.๕ ไรสีขามะพร้าว พื้นที่ระบาด ๙ จังหวัด จำนวน ๑,๑๐๓.๕๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๖.๕๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑,๑๑๐.๐๐ ไร่)

๒.๑.๖ หนอนกินใบมะพร้าว พื้นที่ระบาด ๓ จังหวัด จำนวน ๙๖๔.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๙๖๔.๐๐ ไร่)

๒.๒ ศัตรูปาล์มน้ำมัน

๒.๒.๑ ดิวแตร พื้นที่ระบาด ๙ จังหวัด จำนวน ๑,๗๙๑.๗๕ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๒๒ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑,๘๑๓.๗๕ ไร่)

๒.๒.๒ โรคลำต้นเน่า พื้นที่ระบาด ๕ จังหวัด จำนวน ๘๒๓.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๒ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๘๒๑.๐๐ ไร่)

๒.๓ ศัตรูยางพารา

๒.๓.๑ โรครากขาว พื้นที่ระบาด ๙ จังหวัด จำนวน ๑,๐๗๙.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑,๐๗๙.๐๐ ไร่)

๒.๓.๒ โรคใบร่วง พื้นที่ระบาด ๘ จังหวัด จำนวน ๑๑๒,๐๖๖.๕๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๑,๑๔๘.๕๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๑๓,๒๑๕.๐๐ ไร่)

๓. การดำเนินงานในพื้นที่ระบาด

๓.๑ การควบคุมศัตรูมะพร้าว

๓.๑.๑ ถ่ายทอดความรู้และให้คำแนะนำเรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว และการดูแลสวนมะพร้าว ให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ

๓.๑.๒ ตัดทางใบมะพร้าวที่ถูกหนอนหัวดำ และหนอนกินใบมะพร้าว ทำลายไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์

๓.๑.๓ ปล่อยแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) เพื่อควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำในพื้นที่ โดยขอรับการสนับสนุนจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช (ศทอ.) อย่างต่อเนื่อง

๓.๑.๔ ส่งเสริมให้เกษตรกรภายใต้ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ผลิตขยายแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) เพื่อใช้ควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำมะพร้าวในพื้นที่

๓.๑.๕ ปล่อยแตนเบียนอะซีโคเดส (*Asecodes hispinarum*) เพื่อควบคุมการระบาดของแมลงดำหนามมะพร้าวในพื้นที่ โดยขอรับการสนับสนุนจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช (ศทอ.) อย่างต่อเนื่อง

๓.๑.๖ ใช้กำจัดฟีโรโมน ใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรด และด้วงวงใน ระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกล่องล่อ โดยใช้เชื้อราเมตาตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) เพื่อกำจัดด้วงแรด และด้วงวงในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอน

๓.๑.๗ โรสีสามะพร้าวจะเข้าทำลายอยู่ภายในขั้วผลมะพร้าวทำให้การพ่นสารฆ่าไรไม่สามรถโดนตัวได้โดยตรง ดังนั้นการป้องกันกำจัดให้เน้นพ่นสารฆ่าไรในระยะมะพร้าวติดจั่นจนถึงระยะผลขนาดเล็กห่างกันประมาณ ๑ สัปดาห์ ซึ่งเป็นระยะที่โรสีสามะพร้าวเข้าทำลาย ใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร โดยให้สลักกลุ่มสารฆ่าไรตามลักษณะกลไกการออกฤทธิ์โดย IRAC ดังนี้

- โพรพาร์โกต์ ๓๐% ดับบลิวพี อัตรา ๓๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (สารกลุ่ม ๑๒)
- อะมิทราซ ๒๐% อีซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (สารกลุ่ม ๑๙)
- กำมะถันผง ๘๐% ดับบลิวพี อัตรา ๖๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (สารกลุ่ม UN) ***ห้ามผสมกับสารชนิดอื่น
- ไพริดาเบน ๒๐% ดับบลิวพี อัตรา ๑๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (สารกลุ่ม ๒๑)

๓.๒ การควบคุมศัตรูปาล์มน้ำมัน

๓.๒.๑ รมรังคี่ให้เกษตรกรดูแลสวนปาล์มน้ำมันให้สะอาด กำจัดวัชพืชบริเวณสวนปาล์มน้ำมัน เก็บเศษซากพืชไปเผาทำลาย เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของด้วงแรดแก่เกษตรกร และหมั่นสำรวจสวนปาล์มน้ำมันอย่างสม่ำเสมอ

๓.๒.๒ ใช้กำจัดฟีโรโมน และใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย

๓.๒.๓ ทำกล่องล่อโดยใช้เชื้อราเมตาตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) โดยขอรับการสนับสนุนเชื้อราเมตาตาไรเซียมจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช (ศทอ.) เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอน

๓.๒.๔ ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ทาบริเวณที่เกิดโรคลำต้นเน่าของปาล์มน้ำมัน เพื่อควบคุมการระบาดไม่ให้ลุกลามไปยังต้นอื่น ๆ

๓.๓ การควบคุมศัตรูยางพารา

๓.๓.๑ ประชาสัมพันธ์ และแจ้งเตือนการระบาดของโรครากขาว และโรคใบร่วง ที่ก่อให้เกิดความเสียหายกับสวนยางพาราแก่เกษตรกรอย่างต่อเนื่อง

๓.๓.๒ ถ่ายทอดความรู้และให้คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดโรครากขาว โดยการขุดคูล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรคขนาดคูกว้าง ๓๐ เซนติเมตร ลึก ๖๐ เซนติเมตร ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ ๒ ต้น และกึ่งกลางระหว่างแถวข้างเคียงกับแถวถัดไปทั้งสองข้าง เพื่อป้องกันไม่ให้โรคแพร่ระบาดไปยังต้นอื่นโดยการสัมผัสกันของราก ซึ่งจะขุดลอกคูทุกปี

๓.๓.๓ ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ฉีดพ่นบริเวณที่เกิดโรคเพื่อควบคุมการระบาดของโรครากขาว และโรคใบร่วง

๓.๓.๕ สำหรับต้นยางพาราที่พบว่าเป็นโรคใบร่วงระยะรุนแรง ให้เกษตรกรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของสถาบันวิจัยยาง การยางแห่งประเทศไทย โดยวิธีพ่น ดังนี้

- เบนโหมล อัตรา ๒๐ - ๓๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่
- โพรปิเนป หรือ แมนโคเซป หรือ คลอโรราโลนิล อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่
- เฮกซาโคนาโซล อัตรา ๓๐ - ๔๐ ซีซีต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่
- โพรปีโคนาโซล อัตรา ๑๐ - ๑๕ ซีซีต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่
- ไทโอฟานเมตมริล อัตรา ๒๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่

๔.การคาดการณ์ศัตรูไม้ยืนต้น ในช่วงระหว่างวันที่ ๖ - ๑๒ กันยายน ๒๕๖๔

ภาคเหนือ

- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม ดั้วแรด และดั้ววง
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม ดั้วกู่หลาบ และโรคทะลายเน่า
- ยางพารา ระวัง โรครากขาว โรคเส้นดำ และโรคหน้ายางแห้ง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม หนอนพาราซ่า ดั้วแรด และดั้ววง
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง ดั้วกู่หลาบ โรคทะลายเน่า และโรคลำต้นเน่า
- ยางพารา ระวัง โรครากขาว โรคใบจุดตากบ โรคหน้ายางแห้ง และโรคเส้นดำ

ภาคกลาง และภาคตะวันตก

- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม ดั้วแรด และไรสีขามะพร้าว
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง หนอนหัวดำ ดั้วแรด และโรคทะลายเน่า
- ยางพารา ระวัง โรครากขาว โรคหน้ายางแห้ง และโรคเส้นดำ

ภาคตะวันออก

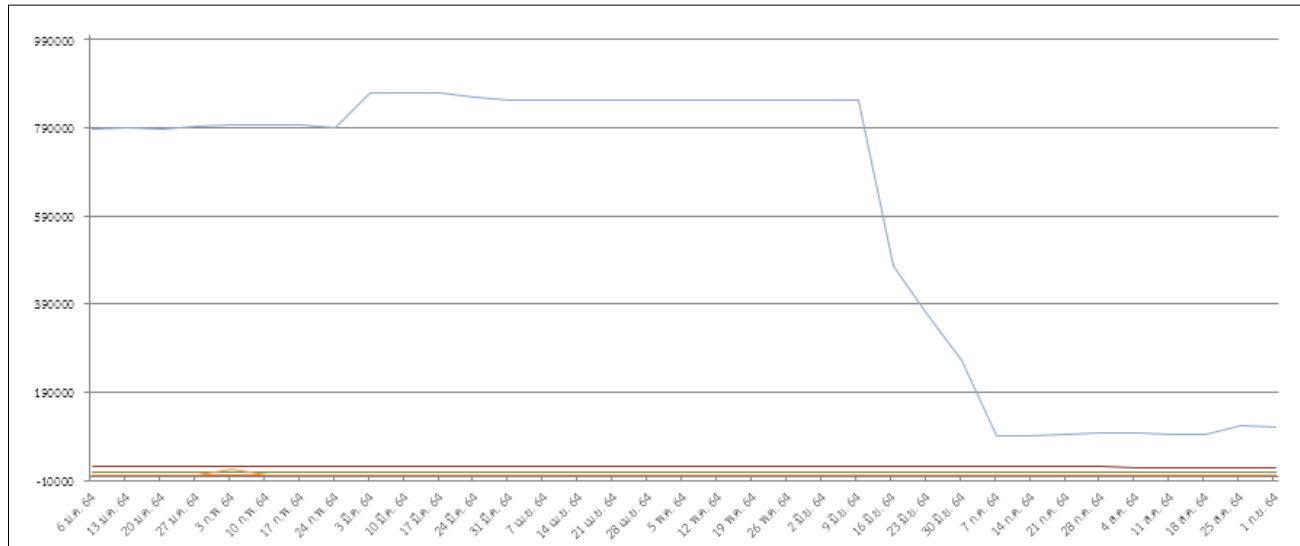
- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม หนอนกินจั่น และไรสีขามะพร้าว
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม ดั้วกู่หลาบ และโรคลำต้นเน่า
- ยางพารา ระวัง โรครากขาว โรคใบจุดตากบ และโรคใบร่วง

ภาคใต้

- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ หนอนกินใบมะพร้าว แมลงดำหนาม และดั้วแรด
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง หนอนหน้าแมว ดั้วกู่หลาบ โรคทะลายเน่า และโรคลำต้นเน่า
- ยางพารา ระวัง เพลี้ยหอยสีเขียว โรคใบร่วง โรครากขาว และโรคหน้ายางแห้ง

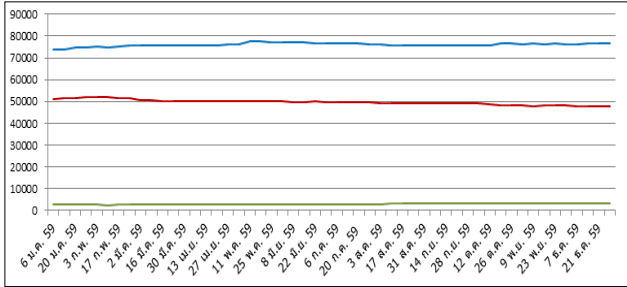
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ยืนต้น ปี ๒๕๖๔

ภาพรวมทั้งประเทศ

- หนอนหัวดำ - มะพร้าว ๙,๑๗๘.๗๕ ไร่
- แมลงดำหนาม - มะพร้าว ๑๘,๕๒๖.๐๐ ไร่
- ดั้วแรด - มะพร้าว ๗,๖๑๒.๒๕ ไร่
- ดั้วงวง - มะพร้าว ๑,๐๑๐.๕๐ ไร่
- โรสีขามะพร้าว - มะพร้าว ๑,๑๐๓.๕๐ ไร่
- หนอนกินใบมะพร้าว - มะพร้าว ๙๖๔.๐๐ ไร่
- ดั้วแรด - ปาล์มน้ำมัน ๑,๗๙๑.๗๕ ไร่
- โรคลำต้นเนา - ปาล์มน้ำมัน ๘๒๓.๐๐ ไร่
- โรครากขาว - ยางพารา ๑,๐๗๙.๐๐ ไร่
- โรคโน้ร่วง - ยางพารา ๑๑๒,๐๖๖.๕๐ ไร่

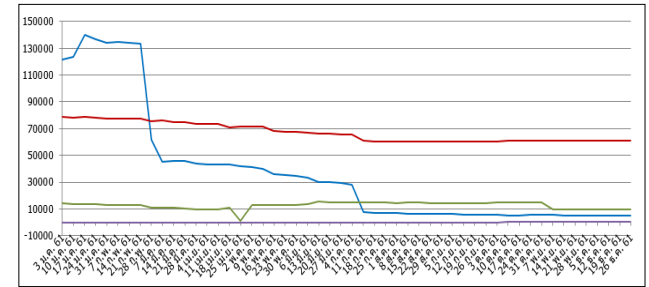
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูมะพร้าว ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔

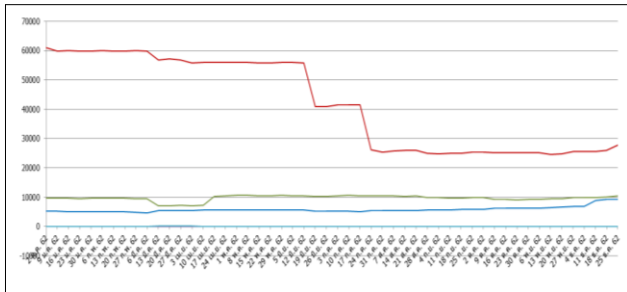
ปี ๒๕๕๙

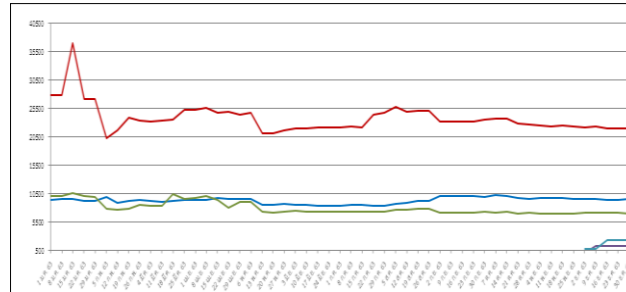
ปี ๒๕๖๐

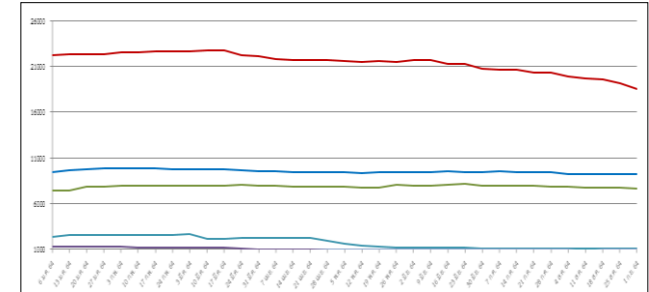
ปี ๒๕๖๑

ปี ๒๕๖๒

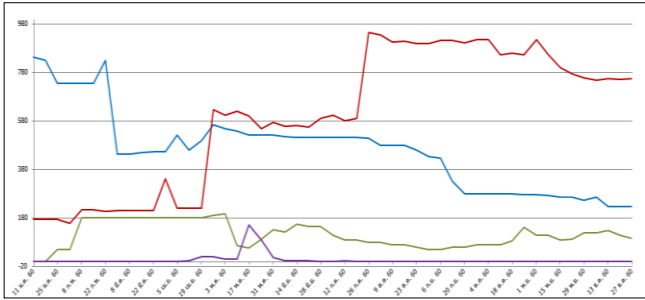
ปี ๒๕๖๓

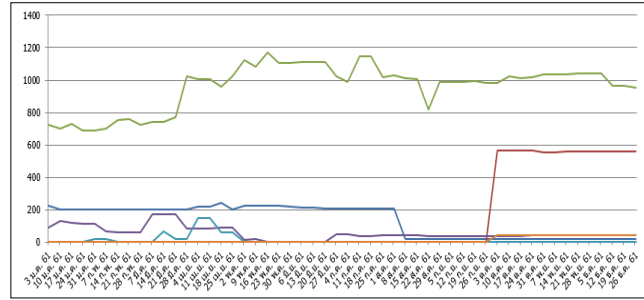
ปี ๒๕๖๔

- หนอนหัวดำ ๙,๑๗๘.๗๕ ไร่
- แมลงดำหนาม ๑๘,๕๒๖.๐๐ ไร่
- ด้วงแรด ๗,๖๑๒.๒๕ ไร่
- ด้วงวง ๑,๐๑๐.๕๐ ไร่
- โรสีขามะพร้าว ๑,๑๐๓.๕๐ ไร่
- หนอนกินใบมะพร้าว ๙๖๔.๐๐ ไร่

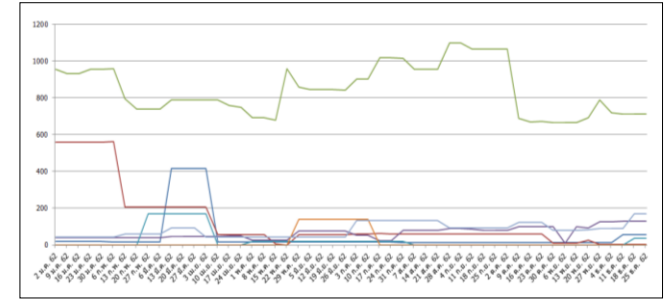
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูปาล์มน้ำมัน ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

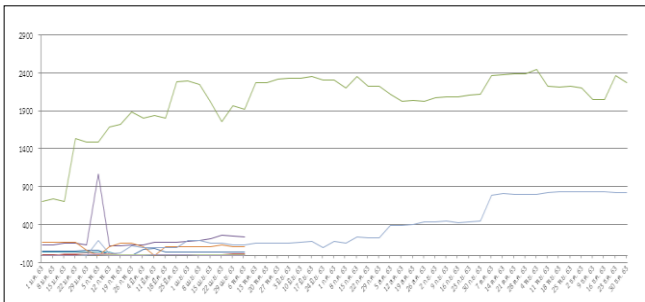
ปี ๒๕๖๐

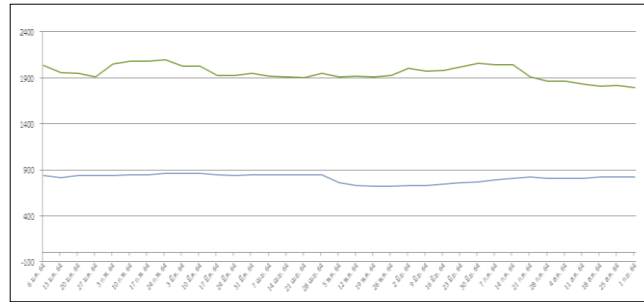
ปี ๒๕๖๑

ปี ๒๕๖๒

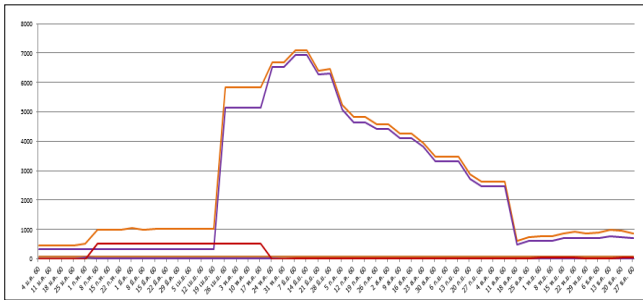
ปี ๒๕๖๓

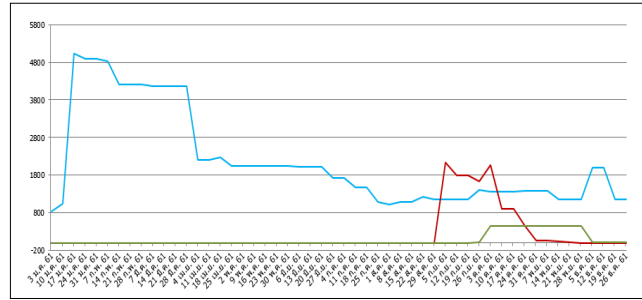
ปี ๒๕๖๔

- ตัวงแสด ๑,๗๙๑.๗๕ ไร่
- โรคลำต้นเน่า ๘๒๓.๐๐ ไร่

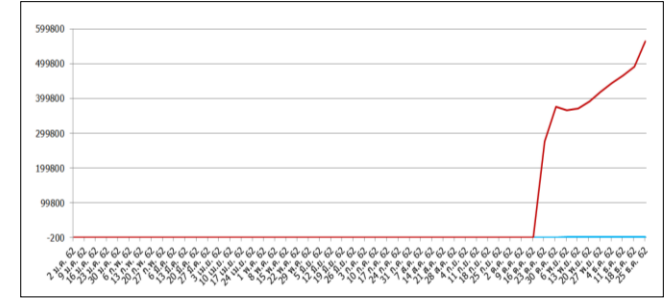
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูยางพารา ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

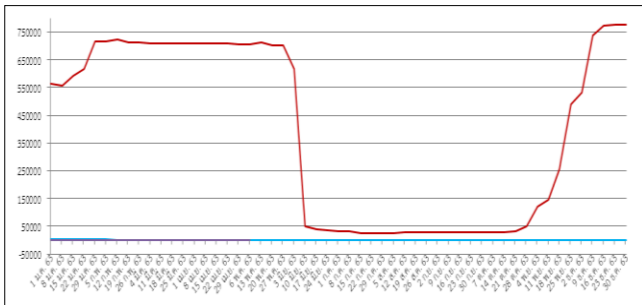
ปี ๒๕๖๐

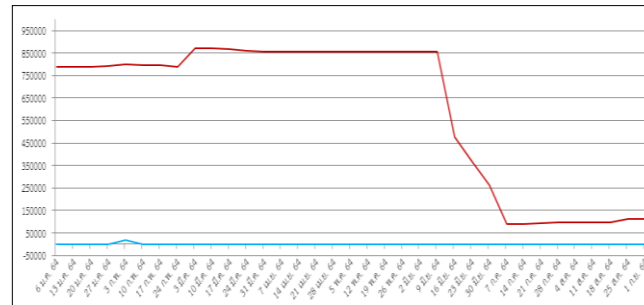
ปี ๒๕๖๑

ปี ๒๕๖๒

ปี ๒๕๖๓

ปี ๒๕๖๔

- โรครากขาว ๑,๐๗๙.๐๐ ไร่
- โรคใบร่วง ๑๑๒,๐๖๖.๕๐ ไร่